

LAVANGEN KOMMUNE

Trygg og tilgjengelig

Handlingsplan for skadeforebygging, sikkerhet og universell utforming

PLANGRUPPEN LAVANGEN

1. desember 2010

Utarbeidet av: Kolbjørn Sjøseth, Tove Hansen, Wenche Aarberg og

Alex Norbakken, med assistanse fra **NORSAFETY**

Trygg og tilgjengelig

Handlingsplan for skadeforebygging, sikkerhet og universell utforming

1 BESKRIVENDE DEL

1.1 INNLEDNING

Denne handlingsplanen er blitt utarbeidet som et ledd i gjennomføringen av det fylkeskommunale utviklingsprosjektet *"Troms fylke trygt og tilgjengelig"*. Salangen og Lavangen kommune har inntil nylig vært etablert som en interkommunal gruppe. I oktober besluttet de å splitte samarbeidet og slutføre prosjektarbeidet hver kommune for seg. Sammen med de øvrige kommuner i Sør-Troms har de stilt seg til disposisjon som utprøvkommuner og har i den forbindelse fått del av et særskilt kompetanseprogram og inngått i et nettverk sammen med de andre kommunene. Målsettingen med deltakelsen har vært å lage en første kommunal handlingsplan for å stimulere og styrke arbeidet med skadeforebygging, sikkerhet og universell utforming.

Ulykker som fører til personskade er en stor utfordring for folkehelsen. Personskader som følge av ulykker er målt i tapte leveår nesten i samme størrelsesorden som kreft. Spesielt for ulykker med personskader er at det tar mange unge liv, og det er faktisk den vanligste dødsårsaken for personer under 45 år. Omkring 1800 mennesker dør hvert år som følge av ulykker, og omkring en halv million må til legebehandling. Mulighetene for å forebygge ulykker er gode men krever planlegging og tilrettelegging. Effekten av skadeforebyggende tiltak kan komme meget raskt og dette i motsetning til mye annet forebyggende arbeid. Det er store gevinster å høste med bedre skadeforebygging, både samfunnsøkonomisk og i sparte lidelser og liv.

Tilgjengelighet er et nøkkelord i planleggingen av det fysiske miljø. Små og store hindringer påvirker livskvalitet og livsutfoldelse for den enkelte. Tilgjengelighet handler i stor grad om grunnleggende menneskelige rettigheter og demokratiske verdier, om å kunne delta i samfunnslivet og å mestre et selvstendig liv. Universell utforming av det fysiske miljø innebærer en likeverdig form for tilgjengelighet slik at hovedløsningen kan brukes av flest mulig. Dette gjelder ikke bare personer med nedsatt funksjonsevne, men også for eksempel familier med barn i barnevogn og eldre.

1.2 PLANARBEIDET

1.2.1 Bakgrunn

Lavangen kommune ved ordfører Viktor Andberg signerte i februar 2010 en samarbeidsavtale om kommunens deltakelse i prosjektet. Prosjektgruppen ble oppnevnt i januar/februar 2010.

1.2.2 Formål og mål

Formålet med denne planen er å skape en bevissthet og handlingsmuligheter i kommunens arbeid med å skape et trygt og tilgjengelig lokalsamfunn for alle. Planforslagene er forankret i flere lovverk som blir nærmere beskrevet senere i planen. Målet innenfor handlingsplanens fireårige virketid er at så langt som mulig å oppfylle de 6 kvalitetsindikatorer som gjelder for Trygge Lokalsamfunn og de 7 planprinsipper som gjelder for universell utforming. Disse indikatorer og prinsipper er:

- *En infrastruktur basert på fellesskap og samarbeid, styrt av en tverrsektoriell gruppe som er ansvarlig for å fremme trygghet i sine lokalsamfunn*

- *Langsiktige, bærekraftige programmer som omhandler begge kjønn og alle aldre, miljøer og situasjoner*
- *Programmer som er rettet inn mot høyrisikogrupper og -miljøer og programmer som fremmer tryggheten til utsatte grupper*
- *Programmer som dokumenterer hyppigheten og årsakene til skader*
- *Evaluerings tiltak for å vurdere egne programmer, prosesser og effektene av forandringer*
- *Kontinuerlig deltakelse i nasjonalt og internasjonalt nettverk av Trygge lokalsamfunn*
-
- *Like muligheter for alle; skal være brukbar og tilgjengelig for personer med ulike ferdigheter*
- *Fleksibel i bruk; skal tjene et vidt spekter av individuelle preferanser og ferdigheter*
- *Enkel og intuitiv i bruk; skal være lett å forstå*
- *Forståelig informasjon; skal kommunisere nødvendig informasjon på en effektiv måte*
- *Toleranse for feil; skal minimalisere farer og skader*
- *Lav fysisk anstrengelse; Utformingen skal kunne brukes effektivt og bekvemt*
- *Størrelse og plass for tilgang og bruk; skal muliggjøre tilgang, rekkevidde, betjening og bruk, uavhengig av brukerens kroppsstørrelse, kroppstilling og mobilitet*

1.2.3 Plangruppe og prosess

Tidligere var plangruppen felles med Salangen kommune, men fra november 2010 ble ny gruppe konstituert for Lavangen kommune.

Plangruppen har bestått av følgende personer: Kolbjørn Sjøseth, Tove Hansen, Wenche Aarberg og Alex Norbakken. Gruppen har holdt tre møter siden den ble konstituert i november 2010. Noen fra gruppen har deltatt på de seks kompetansesamlinger som har vært avviklet i perioden februar-september 2010. Den kartlegginga som ble foretatt sammen med Salangen kommune tok vi med oss i det videre arbeidet. Gruppen har nå avsluttet sitt arbeid med planlegging og oppfølgingsmøtet. Gruppen stiller seg imidlertid til disposisjon i en fremtidig oppfølgings - og evalueringsfunksjon.

1.2.4 Noen definisjoner

En *ulykke* er en plutselig, ufrivillig og ikke planlagt hendelse, karakterisert av en plutselig utløsning av en kraft eller påvirkning som kan medføre skade. En ulykke kan føre til skade på menneske, miljø og materiell. En ulykke er uavhengig av menneskets vilje. *Voldsskader og selvpåførte skader regnes derfor ikke som ulykkesskader.*

Risiko uttrykker den fare uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø eller materielle verdier. Risikoen uttrykkes ved sannsynligheten for og konsekvenser av disse uønskede hendelser.

En *skade* er det konkrete og påvisbare resultat av en ulykke, ytre vold eller selvutført handling med hensikt å skade. Det kan være tilfeldigheter som avgjør om en uønsket eller tilsiktet hendelse får store eller små konsekvenser for menneske, miljø eller materiell. Skaden er en konsekvens av ulykken eller hendelsen, enten den er tilfeldig, utilsiktet eller bevisst.

Dersom det er tilløp til en uønsket hendelse som kunne medført skade med ubetydelige endringer i omstendighetene rundt hendelsen, omtales denne ofte som en nestenulykke. Nestenulykker og ulykker med materiellskader gir kunnskap som kan være meget viktig i arbeidet for å forebygge personskader. Ulykker og skader blir kategorisert på ulike måter med utgangspunkt i:

- Ulykkesarenaer/-steder, som for eksempel trafikk-, arbeids-, fritids- og hjemmeulykker
- Aldersgrupper, som for eksempel barnulykker og eldreulykker

- Skadeårsaker, for eksempel brann-, trafikk- og produktrelaterte ulykker
- Skadetyper, som for eksempel fallskader, trykkskader, brannskader
- Skadens alvorlighetsgrad, fra ubetydelig til dødelig

1.3 LOVVERK OG NASJONALE MÅL

1.3.1 Innledning

Ulykkesskader er blant de største folkehelseproblemer i Norge og det er i særlig grad barn, unge og eldre som rammes. Ulykker i Norge har i de senere år krevd rundt 1 800 menneskeliv hvert år og nærmere 500 000 har hatt behov for medisinsk behandling som følge av ulykker. Transportøkonomisk Institutt har beregnet at hjem-, skole-, idretts- og fritidsulykker koster det norske samfunnet 167 mrd. kroner per år. I alle aldersgrupper dominerer hjemmeulykker og fritidsulykker og fall er den vanligste ulykkestype. Arbeidsulykker utgjør relativt sett en liten andel av ulykkesskadene.

Rundt 20 % av den norske befolkning har en eller annen form for varig funksjonsnedsettelse og rundt 70 % av befolkningen vil oppleve å ha en eller annen funksjonsnedsettelse i perioder av sitt livsløp. Andelen eldre utgjør i mange kommuner 15-20 % av befolkningen og andelen eldre over 80 år vil øke sterkt i løpet av de kommende 10-15 år. Dette betyr at antallet eldre med betydelige funksjonsvansker vil øke betraktelig. Barn er en tredje stor gruppe som det må tas spesielle hensyn til i planleggingen av det fysiske miljøet. Å skape god tilgjengelighet i bygninger og utemiljø handler derfor ikke i første rekke om å spesialtilpasse for de få, men mer om å finne løsninger som passer de mange. Det vil si å bruke planprinsippet om universell utforming.

1.3.2 Plan - og bygningsloven

Universell utforming er nedfelt i formålsparagrafen i ny plan- og bygningslov (2009). I § 1-1 heter det at prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging og kravene til det enkelte byggetiltak. Folkehelse defineres som en del av bærekraftbegrepet og inngår derfor i planlovens formålsparagraf hvor det heter at: "Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner". Folkehelse omtales også i lovens paragraf 3 hvor oppgaver og hensyn i planleggingen presiseres. Her fremheves det at planlegging etter plan- og bygningsloven skal "fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet". Det sies også at planleggingen skal "legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet".

1.3.3 Kommunehelsetjenesteloven og Forskrift om miljørettet helsevern

Det skade- og ulykkesforebyggende arbeidet er blant annet forankret i Lov om helsetjenesten i kommunen (1984) § 1-4 som sier at:

"Kommunens helsetjeneste skal til enhver tid ha oversikt over helsetilstanden i kommunen og de faktorer som kan virke inn på denne. Helsetjenesten skal foreslå helsefremmende og forebyggende tiltak i kommunen."

Lovens kap. 4a. om miljørettet helsevern sier at:

"Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Disse omfatter blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer."

I Forskrift om miljørettet helsevern § 4 (2003) sies følgende om kommunens ansvar:

"Kommunen skal arbeide for å fremme folkehelse, og bidra til å sikre befolkningen mot faktorer i miljøet som kan ha negativ innvirkning på helsen, blant annet ved å ivareta hensynet til helse og trivsel i planleggingen etter plan- og bygningsloven og godkjenning av virksomhet etter annet lovverk."

1.3.4 Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

Loven inneholder en egen bestemmelse om plikt til generell tilrettelegging (universell utforming) av all virksomhet som er rettet mot allmennheten, for eksempel publikumsbygninger og tilhørende uteområder. "Offentlig virksomhet skal arbeide aktiv og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten [...]. Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig. Offentlig og privat virksomhet rettet mot allmennheten har plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten. [...].

Universell utforming innebærer en likeverdig form for tilgjengelighet, slik at tilbudet kan brukes av flest mulig. Brudd på plikten til tilrettelegging vil være diskriminering, såfremt tilretteleggingen ikke medfører en uforholdsmessig byrde for den aktuelle virksomheten. Universell utforming ivaretar ikke bare personer med nedsatt funksjonsevne, men også eksempelvis eldre, personer med barnevogn mv.

1.3.5 Ulykker i Norge; Nasjonal Strategiplan 2009-2014

1.3.6 Norge universelt utformet 2025; Nasjonal handlingsplan 2009-2013

1.4 KOMMUNENS OPPGAVER OG SAMARBEIDSPARTNERE

1.4.1 Samfunns – og folkehelseplanlegging

Kommunene har fått en stadig større betydning for folks velferd og levekår etter hvert som det lokale og regionale nivå er blitt tillagt et stadig større ansvar for produksjon av velferdstjenester, for fysisk planlegging og tilrettelegging og for oppgaver knyttet til bærekraftig utvikling, miljø og sikkerhet. Det er i kommunene ulykkene skjer, uansett hvem det rammer og årsaksforhold – og det er i kommunene som mye av det sikkerhetsfremmende arbeid må foregå.

1.4.2 Skadeforebygging, sikkerhet og tilgjengelighet

Som vist i forrige kapittel har kommunene tillagt et betydelig ansvar i både planlegging og tjenesteyting for å ivareta ulike hensyn knyttet til folkehelse. Inntil videre er det i første rekke kommunehelsetjenesteloven, plan- og bygningsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven som regulerer kommunenes ansvar når det gjelder skadeforebygging, sikkerhet og tilgjengelighet.

1.4.3 Ny lov om folkehelse – fra 2012

Eget lovverk for folkehelse er i disse dager sendt ut på høring med frist 15. januar 2011. Denne loven slår fast at folkehelse er et tverrsektorielt anliggende og ikke som i dag stort sett forankret i helselovgivningen. Formålsparagrafen sier følgende:

"Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og bidrar til å motvirke sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin

virksomhet i folkehelsearbeidet. Loven skal legge til rette for et målrettet og systematisk folkehelsearbeid.”

Kommunenes ansvar angis slik i § 4:

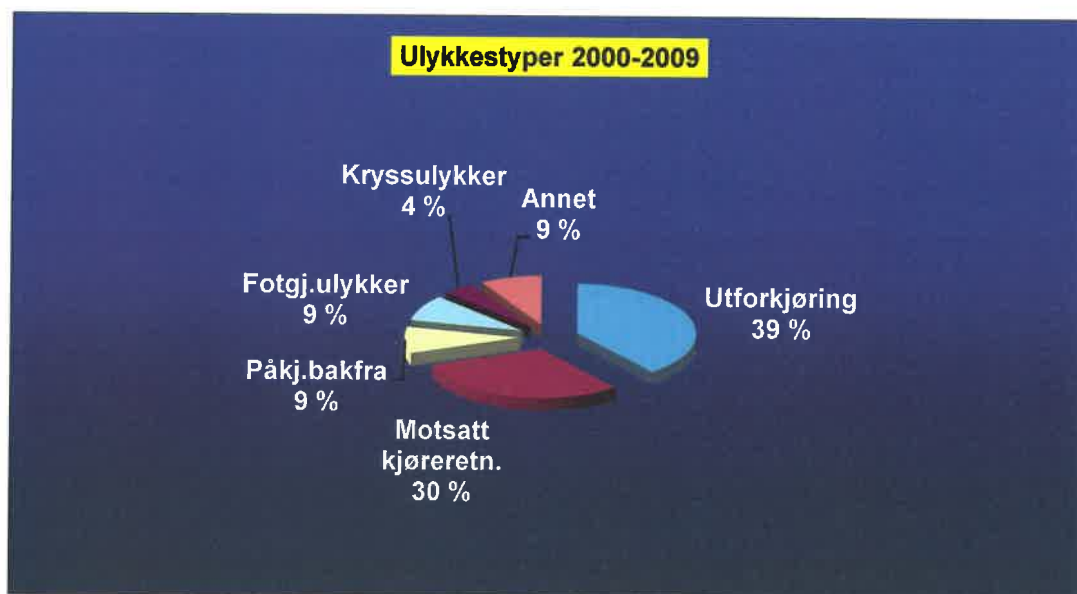
“Kommunen skal fremme trivsel, psykisk og somatisk helse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Kommunen skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter, frivillige organisasjoner og virksomheter. Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser og samarbeid med andre sektorer, herunder planlegging.”

Dette innebærer blant annet at folkehelsearbeidet i større grad skal underlegges folkevalgt styring og inngå i kommunens ordinære plan- og styringssystemer. Å gi kommunens politiske og administrative ledelse et tydelig ansvar for folkehelse er også i tråd med føringer gitt av Stortinget i innstilling til samhandlingsmeldingen, jf. Innst. 212 S (2009-2010).

1.5 SKADE-OG RISIKOBILDE

1.5.1 Hvilke typer skader

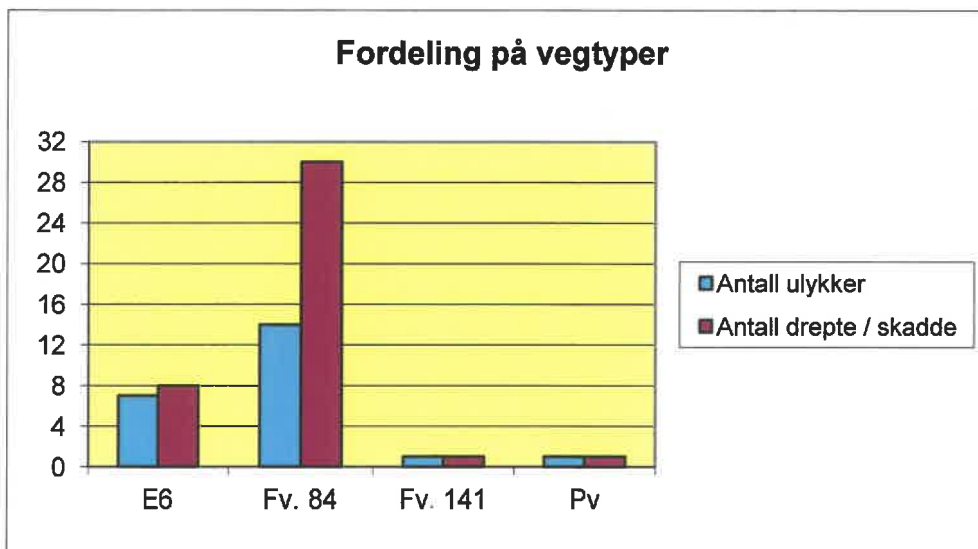
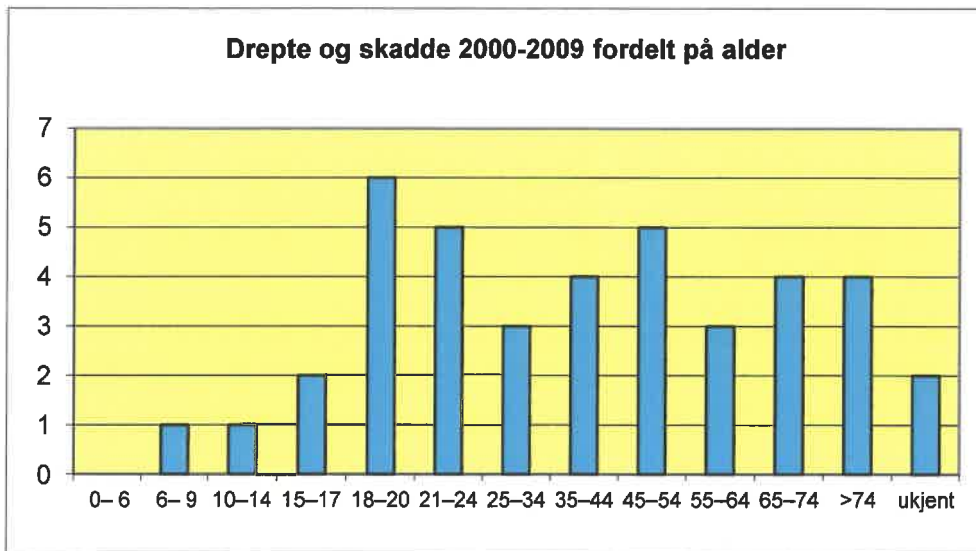
- Ulike typer bruddskader ved fall
- Trafikkulykker

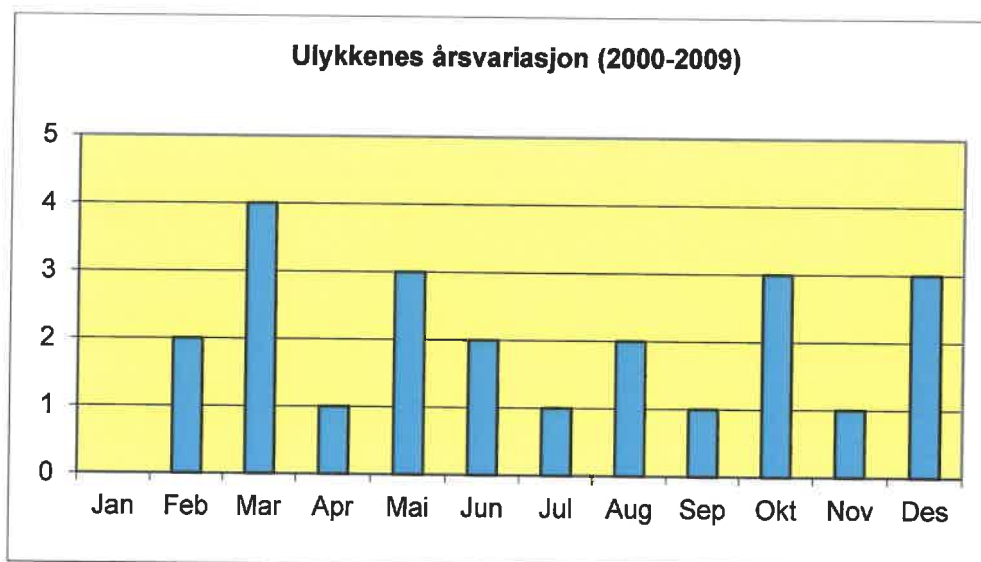

1.5.2 Hvem skader seg hvor og når

- Menn/Kvinner over 65 år er mest utsatt for fallulykker.

- Viser til tabell i trafikksikkerhetsplan for Lavangen kommune

1.5.3 Eksisterende tiltak

Holdningsskapende tiltak:

Trafikkopplæring i barnehage og skole

Kommunen skal i planperioden:

- *Innarbeide trafikkopplæring i årsplanen i alle kommunens barnehager*
- *Innarbeide trafikkopplæring i årsplanen i kommunens grunnskole*
- *Arrangere kurs for barnehageansatte*
- *Arrangere kurs for lærere i grunnskolen*

Aktive skolebarn

- *at flere barn og unge bruker skoleveien sin aktivt*
- *økt bevissthet om betydningen av fysisk aktivitet og helse*
- *økt bevissthet om betydningen av systematisk trafikkopplæring*
- *tryggere lokalsamfunn og gode oppvekstvilkår for barn og unge*

Kommunen skal i planperioden gjennom den enkelte grunnskole delta i prosjektet "aktive skolebarn"

Trafikksikkerhet innarbeidet i interkontrollforskriften i kommunale barnehager og skoler

Lavangen kommune skal sørge for at:

- *rutiner for trafikksikkerhet innarbeides i internkontrollsystemet*
- *virksomhetens rutiner for trafikksikkerhet gjennomgås årlig for foreldre og ansatte, eller hyppigere ved behov*
- *det stilles krav til buss-selskaper og drosjer om trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester*

Personlig verneutstyr

Bilbelte

Kommunen skal:

Arrangere kurs for helsesøster med tema barn i bil

Påvirke til at all kommunal transport skal gjennomføres med påbudt personlig verneutstyr.

Refleks

Kommunen skal årlig markere den nasjonale refleksdagen (torsdag i uke 42) ved å påvirke alle kommunens ansatte til å bruke refleks.

- Det bør utplasseres kasser for strøsand ved samtlige eldreboliger, og at beboere i disse boligene får tilbud om å kjøpe strøsand (vanskelig og få tak i)
- Gangveger og fortauer der de "myke" trafikkanter ferdes mest, bør strøs mye bedre i perioder av året det er spesielt glatt.
- Fartsgrensene på samtlige veger i kommunen bør overholdes, og hyppige kontroller bør prioriteres.
- Adkomsten til Soløy barnehage må trygges.
- Trafikkforholdene ved Lavangen skole bør gjennomgås i sin helhet i forbindelse med hallutbyggingen for å sikre adkomsten til samtlige brukere av skolen – idrettshallen.

1.6 TILGJENGELIGHET

1.6.1 Tilstandsbeskrivelse offentlige bygg og utearealer

- Alle kommunale bygg i Lavangen er etablert på ett plan noe som delvis imøtekommer kravet om universell utforming. Lavangen skole og Idrettshallen har heis til 2. Etasje. Barnehagene har tilpasset adkomst for rullestolbrukere.
- Inngangspartiet på Servicebygget må utbedres da det er farlig på vinteren ved at steinhellene blir svært glatt. Disse burde ha vært fjernet og erstattet med asfalt.
- Det bør etableres automatiske døråpnere på samtlige kommunale bygg.

1.6.2 Boliger med livsløpsstandard eller bedre

- Omsorgsboligene er tilrettelagt med rullestolramper ved inngangspartiet, og rømningsveger ut fra boligene er etablert.
- Terrenget foran inngangspartiene på omsorgsboligene burde ha vært hevet slik at en unngår oppsamling av vann foran inngangen, som igjen fører til at området kan bli ekstremt glatt i perioder.

1.6.3 Offentlig/kommunal informasjon

- Lavangen kommune har et godt system for å nå innbyggerne med informasjon. Her legges informasjon ut på internett (kommunens hjemmesider), Flygeblad sendes ut i posten, infotavle på frivillighetssentral benyttes ofte, og informasjons skjerm på legekantoret benyttes.

2 MÅL OG TILTAK

2.1 SEKTOROVERGRIPENDE MÅL OG TILTAK

2.1.1 Kommuneplanen

Arbeidet med rullering av Arealdelen til kommuneplanen er godt i gang, og forventes ferdig i 2011. I denne sammenheng utarbeides det planbeskrivelser og konsekvensutredninger for hver enkelt tiltak i arealdelen til kommuneplanen

2.1.2 Kommunedelplaner/temaplaner

Dette kommer som en konsekvens av arealdelen. Det er pr. i dag utarbeidet flere reguleringsplaner men da med sikte på boligbygging. Alle planene er av eldre dato. Videre fremkommer samfunnsdelen til kommuneplanen hvor de samfunnsmessige tiltakene blir belyst. Den vedtatte boligsosiale handlingsplanen er også en intrigert del av denne planen. Rehabiliteringsplan er under revisjon og forventes snart ferdig.

2.1.3 Informasjon/kunnskapsformidling

Alle som arbeider med disse planer har ofte behov for faglig påfyll av kursing og informasjon for å skaffe seg den nødvendige kunnskap innenfor sitt saksfelt. Det har allerede vært avholdt flere folkemøter får å få innspill og synspunkter til de ulike planer. Likeså har det vært avholdt foreldremøter med skole og foreldre med tema om forebygging av rus blant ungdom.

2.1.4 Kompetanseutvikling

For å kunne utføre planarbeidet og gjennomføring av valgte tiltak er det behov for kompetansepåfyll til ulike deltakergrupper.

2.1.5 Tverrsektorielt samarbeid og brukermedvirkning

BRUKERMEDVIRKNING

Mål:

Kommunen må avklare om rutiner er etablert som sikrer ulike brukergrupper medvirkning i h.h.t. sentrale føringer og forskrifter. Her må skapes et godt tverrsektoriell samarbeid og brukermedvirkning.

Tiltak:

Det må utarbeides en oversikt over ulike brukergrupper i kommunen og fastslå i hvilke sammenhenger disse skal være en medspiller. Her bør alle lag og foreninger delta aktivt i arbeidet. Likeså må både LHL, Eldrerådet, Rådet for funksjonshemmede, Skolemiljøutvalget og Samarbeidsutvalget for barnehagene inviteres til å delta. Vi ser det som viktig råd og nemnder som er oppnevnt i h.h.t. sentrale lover og forskrifter blir medvirkende. Ungdomsrådet inviteres også til å delta.

Ansvarlig:

Administrasjonen i samarbeid med brukergruppene og frivilligsentralen.

2.1.6 Saksbehandlings-/planleggingsrutiner

SAKSBEHANDLING - FORHÅNSKONFERANSE

Mål:

Kommunen har klare rutiner for forhåndskonferanse som er lovfestet i plan- og bygningsloven hvor det etableres gode relasjoner, da det er ønskelig med innspill tidligst mulig i en planprosess, jfr. Pb.l.

Kartlegging av alle skader som skjer i Lavangen kommune ved bruk av registreringsskjema.

Tiltak:

Her må tiltakshavere på et tidligst mulig tidspunkt informeres og den rett og det krav disse har for forhåndskonferanse, slik at problemstillinger kan løses på et tidligst mulig tidspunkt i plan- og byggeprosessen.

Ansvarlig:

Administrasjonen ansvarlig for organiseringen. Kommunelegen ansvarlig for kartleggingen.

2.1.7 Evaluering og oppfølging

Planen "Trygg og tilgjengelig" bør rulleres årlig for å kunne påse at valgte tiltak i planen blir fulgt opp for å bidra til å skape et best mulig lokalsamfunn for innbyggerne.

De ulike sektorene har selv ansvaret for oppfølging av planen innenfor sitt område.

2.2 SEKTOR- ELLER MÅLGRUPPERETTEDE MÅL OG TILTAK

2.2.1 Sikkerhetsfremmende og skadeforebyggende tiltak

2.2.1.1 Hjem/skole/fritidsulykker

HJEMMEULYKKER -

Mål:

Redusere skadeomfanget av hjemmeulykker i størst mulig grad.

Tiltak:

Det må spres informasjon om hvilke hjelpemidler som finnes. Det må benyttes ulikt fagpersonell som hjemmetjeneste, lege, brannsjef, helsesøster, feier m.v. som kan informere innbyggerne om hva som kan gjøres med enkle midler/tiltak for å redusere ulykkene i hjemmet. Alt fra skifting av batterier og røykvarslere til kontroll av el.anleggene i boligene.

Ansvarlig:

De ulike sektorene sammen med frivillige organisasjoner som b.la. frivilligsentralen til etablering av møteplasser for å kunne gi slik informasjon.

SKOLE - FOREBYGGE SKADER.

Mål:

Minske faren for at skader oppstår. Stort antall barn og ungdom skader seg i skolen hvert år.

Skadevirkninger på lang sikt. Bedre avvikssystemet.

Tiltak:

Kartlegging av skadebilder skal være gjennomført i løpet av 2012.

Sikkerhetsutstyr (for eksempel hjelm) er påbudt i aktiviteter hvor hjelm anbefales, og som er organisert av kommunen.

Rutinegjennomgang og evt. justering av avvikssystemet skal være utført i løpet av 2011.

Nødvendig opplæring i avviksrapportering gis i løpet av 2011.

Ansvarlig:

Skolens ledelse og ansatte. Elever. Foreldre. Kommunal organisasjon. Busselskap.

SKOLE - MOBBING.

Lavangen kommunestyre har høsten 2010 vedtatt en handlingsplan mot mobbing i skolen.

Mål:

Skolen, skoleveien og fritiden skal være god og trygg for alle.

Tiltak::

Planen er delt inn i fem avsnitt:

1. Avdekking av mobbing
2. Problemløsning av mobbesaker
3. Konsekvenser
4. Forebygging
5. Kontinuitet

Skolens ledelse rektor/skolesjef har ansvaret for iverksetting av planen

Ansvarlig:

Rektor – skolesjef i samarbeid med elever og foreldre

SKOLE - VOLD.

Mål:

Skolen som arbeidsplass skal være trygg og inkluderende.

Elevene har rett til et godt psykososialt miljø. Jfr Opplæringslovens § 9a-3

Program for å forebygge :

Elevrelaterte forhold: ART (Aggression Replacement Training) Kurs hvert år i 6. og 9.trinn

Zippy's venner på småtrinnet.

Verktøy :

Handlingsplan mot mobbing.

Ordensreglementet

Tiltaksplan mot vold og trakassering av ansatte

HMS-plan

Det tverrfaglige møtet – Sjumilssteget (Initiert av fylkesmannen)

Vurdering av kommunens tjenestetilbud som skal sikre at barnets beste blir ivaretatt i tråd med sentrale artikler i FN's barnekonvensjon.

Sjumilssteget bygger på flg rettigheter for barn:

Steg nr 1 – Medbestemmelse

Steg nr 2 - God omsorg

Steg nr 3 – Særskilt vern og støtte

Steg nr 4 – Vern mot overgrep

Steg nr 5 – Fullverdig liv

Steg nr 6 - God helse

Steg nr 7 – God utdanning

Ansvarlig:

Helsesøster er koordinator for Sjumilssteget med TEFBUL som referansegruppe

Rektor/oppvekstsjef

FRITIDSULYKKER - ORGANISERT IDRETT

Mål:

Hindre at minst mulig skader oppstår ved utøvelse av trim og fritidsaktiviteter.

Tiltak:

Kartlegging av skadefrekvens og risiko skal være gjennomført i løpet av 2011.

Utøvere og trenere må tilføres kompetanse i løpet av 2011.

Gruppen ser det som særdeles viktig at kommunen "spesielt i den mørkeste tiden av året" sørger for at lysløypene er tent, slik at det blir tryggere for utførelse av aktiviteten. Å gå på ski, eller til fots i disse løypetraseene i mørke kan fort føre til spesielt fallskader. Videre må vedlikehold av turløyper og turstier vedlikeholdes. Det må utarbeides sjekklister som ivaretar sikkerheten som må være avsluttet innen 2011.

Ansvarlig:

Idrettslag v/trenere og oppmenn. Idrettsråd. Foreldre og kommunen.

ØVRIGE FRITIDSULYKKER

Mål

Øke sikkerheten for utøvere av uorganisert idrett

Tiltak:

Varslingsrutiner for skredfare ved skilting og informasjon via kommunens nettsider.
Motivere for bruk av hjelm.

Ansvarlig:

Administrasjonen

2.2.1.2 Eldresikkerhet

ELDRESIKKERHET - BRANNSIKKERHET HOS ELDRE HJEMMEBOENDE.

Mål:

Øke bransikkerhet og trygghet for hjemmeboende.

Tiltak:

Det bør utføres hyppige brannsynkontroller i boligene og kraftleverandørene må også foreta hyppige kontroller av el.anleggene. En kartlegging av brannrisiko bør være startet i løpet av 2011.

Samtlige alders- og omsorgsboliger må tilknyttes brannvarslingsanlegget på Lavangsheimen.

Informere beboere om hvilke tiltak som kan gjøres, og at det utarbeides selvkontroll-sjekklister. Dette bør starte så snart rutiner og sjekklister er utarbeidet.

Nødvendig opplæring og kompetanseutvikling gjennomføres så snart fagmyndighet er disponibel.

Rutinebeskrivelser og sjekklister utarbeides i løpet av 2011.

Ansvarlig:

Hjemmetjeneste og frivillige organisasjoner. Lokalt brannvesen. Lokal el- forsyning.

ELDRESIKKERHET - SANDSTRØING

Mål:

Hindre fallulykker.

Tiltak:

Eldre hjemmeboende får tildelt strøsand/evt kjøp av strøsand fra depot.. Effektiv iverksetting er mulig da slike tiltak er gjennomført andre steder. Frist oktober 2011.

Ansvarlig:

Teknisk etat, Frivilligsentralen, frivillige organisasjoner, andre.

2.2.1.3 Tiltak for barn og unge

TILTAK FOR BARN OG UNGE - HELSESTASJON FOR UNGDOM.

Mål:

Kommunen ønsker å bistå ungdom i en tidlig fase ved bl.a. å etablere møte- sted og tidspunkt.

Tiltak:

Utarbeide program og retningslinjer for å bedre kontakten/tilbudet til ungdom.

Etablere kontaktpunkt mot kommunen. Tiltakene bør være etablert i løpet av 2012.

Ansvarlig:

Helsesøster. Skole. Frivillige organisasjoner. Andre faggrupper.

2.2.1.4 Andre grupper/andre tiltak

ANDRE GRUPPER –PLANGRUPPEN, KOMPETANSEUTVIKLING 2 ÅRLIGE NETTVERKSSAMLINGER

Mål:

Beholde plangruppen som en ressursgruppe i utredningsarbeid, m.m.

Tiltak:

Holde gruppen samlet gjennom bl.a. nettverkssamlinger med oppstart i 2011.

Tildele plangruppa relevante oppdrag. Plangruppas sammensetning kan variere ut fra oppdrag.

Ansvarlig:

Administrasjonen pålegges å holde kontakt.

ANDRE TILTAK - AVVIKSRAPPORTERING.

Mål:

Etablere et avvikssystem som tilfredsstill kommunens behov, jfr. forskrifter.

Kompetanseheving hos brukerne som sikrer god og korrekt registrering av avvik.

Tiltak:

Kartlegging og gjennomgang av eksisterende rutiner og system i løpet av 2011.

Opplæring og iverksetting tiltak som bringer avvikssystemet i h.h.t. forskrift i løpet av 2012.

Ansvarlig:

Administrasjonen gjennomgår og fatter vedtak om hvordan avvikssystemet skal fungere.

2.2.2 Tiltak for universell utforming/tilgjengelighet

2.2.2.1 Publikumsbygg og offentlige uteområder

UNIVERSELL UTFORMING OG TILGJENGELIGHET- OFFENTLIGE BYGG / OFFENTLIG ROM.

Mål: Foreta en kartlegging av offentlige bygg og "det åpne rom".

Tiltak:

Den boligsosiale handlingsplanen er utarbeidet og den må tas med som en del av denne planen.

Foreta en prioritering og fremlegge en plan for videre arbeid i løpet av 2012.

Gjøre inngangspartiet på Servicebygget sikrer ved å fjerne steinsettinga/ evt skifte den ut og asfaltere området.

Det etableres automatiske døråpnere på samtlige kommunale bygg.

Ansvarlig:

Administrasjonen får oppdraget med videre organisering.

2.2.2.2 Boliger

Tiltak:

Oppfylling av området foran inngangspartier ved eldreboligene for å hindre oppsamling av vann som igjen kan føre til svært glatte partier.

Ansvarlig:

Administrasjonen får oppdraget med oppfyllingen.

2.2.2.3 Trafikk og transportmidler

TRAFIKK – GANG- OG SYKKELSTIER.

Mål:

Gang og sykkelsti med gatelys mellom skolen og bussholdeplassen skal etableres.

Trafikkforholdene ved skolen/Idrettshallen tas opp og gjøres sikrere ved at buss og personbiler adskilles ved ankomst til skolen.

Forebygge ulykker med myke trafikkanter.

Det søkes etablert trafikkseil i kryss mellom Tennevollveien og Nessveien for å gjøre utkjøringen sikrere.

Det bør skiftes autovern på Mobraua og Sandneselvbua.

Etablering av gang- tursti fra Spansdalen langs Spansdalselva til Tennevoll og videre langs fjæra gjennom Hesjevik og frem til skogsvegen ved Tha.

Tiltak:

Administrasjonen må i løpet av 2011 i samarbeid med Statens vegvesen og Lensmann fremme en ROS analyse som vil danne grunnlaget for søknad om midler.

Veilys i områder der myke trafikkanter ferdes

Når planarbeidet er gjennomført må en oppstartdato fastlegges.

Ansvarlig:

Administrasjonen

Administrasjonen får i oppdrag å utpeke en arbeidsgruppe.

2.2.2.4 IKT

Mål:

IKT skal brukes til trygg undervisning og til formål som fremmer læring innen for alle fag i skolen h.h.t. lærerplanverket.

Tiltak:

Bruk av ulike datafiler for å hindre ulovlig bruk av PC.

Ansvarlig:

Kommunen

3 PRIORITERINGER OG KOSTNADER (1 side)

3.1 PRIORITERINGSLISTE; KORTSIKTIGE TILTAK 2011.

TILTAK	FRIST / TIDSPKT.	ANSVAR	KOSTNADER
2.1.Sektorovergripende mål / tiltak:	2011	Administrasjon	25 000,-
- Brukermedvirkning		Brukergrupper	73 000,-
2.2. Sektor- eller målgrupperettede mål / tiltak:	2011	Idrettslag	42 000,-
- Fritidsulykker		Trenere	37 000,-
		Idrettsråd	18 000,-
		Foreldre	22 000,-
Sum tiltak:			217 000,-

3.2 PRIORITERINGSLISTE; HANDLINGSPROGRAMPERIODE: 2012-2014.

TILTAK	År		
	Kostnader		
TILTAK (i 1000 kr)	2012	2013	2014
2.2 Sektor- eller målgrupperettede mål / tiltak:	250	280	300
- Trafikk – Gang og sykkelstier	2800	1600	1400
2.2 Sektor- eller målgrupperettede mål / tiltak:	150	80	130
- Universell Utforming	350	180	270
Sum pr. år.: (i 1000 kr)	3550	2140	2100
Stipulert kostnader 4 år:	2400		